

IV. vyd. str. 47). Namítá-li konečně po stránce právní zmateční stížnost N-ova a K-ova, že trestní oznámení nebylo by bývalo prostředkem způsobitým a vhodným ku překažení zločinu, stačí na vyvrácení této námitky poukázati k tomu, že § 212 tr. zák. nevyžaduje, by použitím toho kterého prostředku za účelem zabránění zločinu, zločin skutečně byl překažen. Osoba, k zabránění zavázaná, vyhovuje povinnosti jí §em 212 tr. zák. uložené, i když se jí nepodařilo zločin překaziti. Stačí, použije-li takového prostředku, který se podle jejího náhledu za stávajících okolností k tomu hodí, ovšem za předpokladu, že nejedná jen na oko.

Neprávem zmateční stížnost Rudolfa N-a dovolává se zmatku čís. 11 §u 281 tr. ř., který též zmateční stížnost Stanislava K-a věcně ovšem v odvolání uplatňuje. Spatřují jej v tom, že soud, vyměřiv trest dle druhé věty §u 213 tr. zák., vybočil ze své moci trestní, ježto dle článku IX a IV úvoz. zákona ku trestnímu zákonu měl trest vyměřiti dle §u 12 zákona na ochranu republiky, to tím spíše, ježto v tomto případě na skutek Šoupalův nemohl býti uložen ani trest smrti ani doživotního žaláře. Lze ponechati stranou úvahy o výkladu §u 7 zák. za ochr. republiky, neboť v tomto případě nelze mluvit o překročení trestní pravomoci nalézacím soudem v neprospěch obžalovaných již proto, poněvadž nalézací soud zjišťuje, že obžalovaní byli stejného politického smýšlení se Šoupalem, že s ním udržovali stálé styky, ač věděli o jeho úmyslu, usmrtiti Dra Rašina, že tudíž také úmysl jeho schvalovali, dále že očekávání Šoupalovo, že ho obžalovaní nezradí, také splnili, známost svou o úmyslu Šoupalově u t a j i l i, očekávající z případné smrti Dra Rašina prospěch svůj a všech politicky stejně smýšlejících. Tímto zjištěním soudu jest, byť i ne výslovně, přece takovými okolnostmi, které toto zjištění činí naprosto patrným, též zjištěno, že obžalovaní jednali v úmyslu Šoupala podporovati, takže jsou tu i podmínky pro použití trestní sazby §u 12 čís. 2 zák. na ochr. republiky, která se úplně rovná trestní sazbě poslední věty §u 213 tr. zák., již nalézací soud při výměře trestu použil. Pokud jde konečně o námitku, že trest neměl býti vyměřen dle sazby od jednoho do pěti let, poněvadž v tomto případě na skutek Šoupalův nemohl býti a nebyl uložen trest smrti ani doživotního žaláře, stačí poukázati k tomu, že §§y 212 a 213 tr. zák. mají na zřeteli hlavní čin jen s hlediska jeho objektivní trestnosti. Rozhodnou jest tedy dle §u 213 tr. zák. větší trestnost činu, jež překaziti bylo opomenuto, a nikoliv trestnost pachatelova. Správnost tohoto názoru vyplývá nejen z doslovu §u 213 tr. zák. »je-li však na ten s k u t e k za trest uložena smrt nebo žalář doživotní«, nýbrž i z ustanovení §u 5 odstavec druhý tr. zák.

Čís. 1687.

Uzavřel-li dlužník se svými věřiteli vyrovnání, které bylo konkursním soudem potvrzeno a stalo se právoplatným (§ 53 vyr. řádu), nelze ho v napotomném trestním řízení pro přečin §u 486 tr. zák. odsouditi k zaplacení pohledávky věřitelům v plné výši (§§y 365, 366 tr. ř.).

(Rozh. ze dne 30. června 1924, Zm I 307/24.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací uznal po ústním líčení o zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona právem: Rozsudkem krajského soudu v Chrudimi z 8. října 1923, pokud jím byl obžalovaný František P. odsouzen zaplatiti Josefu K-ovi 1.263 Kč 40 h, Arthuru F-ovi 13 981 Kč 99 h a Rudolfu S-ovi 20.751 Kč 82 h, byl porušen zákon.

D ů v o d y:

Ze spisů krajského soudu v Chrudimi vychází na jevo, že rozsudkem tohoto nalézacího soudu z 8. října 1923 byl František P., obuvník v P., uznán vinným přečinem úpadku z nedbalosti podle §u 486 tr. zák., že byl za to odsouzen k přiměřenému trestu a že rozsudkem bylo obžalovanému uloženo, by nahradil třem svým věřitelům, kteří se připojili k trestnímu řízení jako soukromí účastníci, škodu za zboží dodané na úvěr, totiž Josefu K-ovi 1.263 Kč 40 h, Arthuru F-ovi 13.981 Kč 99 h a Rudolfu S-ovi 20.751 Kč 82 h. Tento odsuzující rozsudek nabyl právní moci. Ze spisů konkursních téhož krajského soudu jest patrné, že obžalovaný František P. uzavřel se svými věřiteli před vyrovnávacím komisařem u okres. soudu v P. dne 22. prosince 1922 vyrovnání, které bylo krajským jako konkursním soudem v Chrudimi dne 16. března 1923 potvrzeno a stalo se právoplatným. Mimochodem budiž podotčeno, že dva z uvedených tří soukromých účastníků, totiž Rudolf S. a Josef K. se přihlásili k vyrovnávacímu řízení se svými pohledávkami, kdežto třetí Artur F. se sice nepřihlásil, ale jeho pohledávka byla dlužníkem uznána. Z trestních spisů vychází na jevo, že při hlavním přelíčení proti obžalovanému byl obsah spisů konkursních částečně konstatován po případě přečten, zejména, že bylo přečteno usnesení krajského soudu, potvrzující vyrovnání ze 16. března 1923. Přes to, že nalézacímu soudu byl znám skutečný stav věci, že totiž dlužník uzavřel se svými věřiteli, soudem potvrzené a právoplatné vyrovnání, vyslovil tento soud v rozsudku povinnost obžalovaného nahraditi všem třem věřitelům, kteří se připojili k trestnímu řízení, jejich pohledávky v plné výši. Tímto výrokem zřejmě porušil zákon v ustanovení §§ů 365 a 366 tr. ř., dle nichž smí trestní soud, dojde-li k rozsudku odsuzujícímu, rozhodnouti o soukromoprávních nárocích jen tenkrát, stačí-li výsledky trestního řízení, by mohlo být o nich rozhodnuto spolehlivě, kdežto ve všech jiných případech jest povinen odkázati soukromého účastníka s jeho nárokem na pořad práva. Spolehlivé rozhodnutí o soukromoprávním nároku předpokládá zajisté, aby soud zjistil především skutkové i právní předpoklady, rozhodné pro jsoucnost a výši uplatňovaného nároku. To se zde vůbec nestalo. Nalézací soud přehlédl úplně, že zde bylo v době vynesení odsuzujícího rozsudku právoplatné, soudem potvrzené vyrovnání, kteréž sprostňuje dlužníka dle §u 53 vyrovn. řádu závazku, nahraditi věřitelům dodatečné ztráty, které utrpí, anebo jinak je dodatečně odškodniti za výhody, které mu byly vyrovnáním poskytnuty, a to bez ohledu na to, súčastnili-li se řízení nebo hlasování o vyrovnání nebo hlasovali-li proti němu. Již vzhledem k zásadě, v uvedeném §u vyslovené, nesměl soud v tomto případě přisouditi soukromým účastníkům jejich přihlášené pohledávky, poněvadž nebylo ani tvrzeno,

ani nevyšlo na jevo, že snad potvrzené narovnání se stalo dodatečně zmatečným nebo pozbylo účinnosti dle Šů 57, 58 vyrovn. řádu. Při správném postupu neměl soud za tohoto stavu věci o soukromoprávních nárocích vůbec rozhodovati, nýbrž měl odkázati soukromé účastníky na pořad práva soukromého. Odsoudil-li soud obžalovaného přes to k náhradě pohledávek oněch tří věřitelů, zakládá se tento výrok nejen na nesprávném použití shora uvedených ustanovení vyrovnávacího řádu, nýbrž i na mylném použití zákonného ustanovení §§ů 365 a 366 tr. ř.

Čís. 1688.

Narovnáním (§ 188 b.) tr. zák.) jest dohoda, jíž se pachatel zavazuje dáti v určité době náhradu veškeré škody a poškozený jeho závazek přijímá.

Pachateli nelze odepřítí beztrestnost činu proto, že ho poškozený udal před uplynutím lhůty k náhradě škody, již mu byl povolil.

(Rozh. ze dne 1. července 1924, Zm I 391/24.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení v neveřejném zasedání zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze 6. května 1924, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem krádeže podle §§ů 171, 173, 176 II. a) tr. zák., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc nalézacímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Napadený rozsudek zjišťuje, že obžalovaný, byv při krádeži přistižen, prosil poškozeného K-a, by neučinil trestního oznámení, že do 14 dnů škodu nahradí; že K. na to nepřistoupil, ale pak z důvodu, že obžalovanému mnoho nevěřil, a pro jistotu a z opatrnosti učinil oznámení strážníkovi a dal obžalovaného zatknouti; a že pak otec obžalovaného skutečně do oněch 14 dnů veškerou škodu K-ovi nahradil. Napadený rozsudek popírá, že byly těmito skutečnostmi splněny podmínky §§ů 187, 188 písm. c) (správně písm. b) tr. zák. Avšak právem napadá zmateční stížnost závěr ten důvodem zmatečnosti dle čís. 9 písm. b) Šu 281 tr. ř. Ovšem přepokládá § 188 písm. b) tr. zák. narovnání, to jest dohodou, jíž se pachatel zaváže, dáti náhradu veškeré škody, z činu vzešlé, v určitém čase, a kterouž poškozený tento jeho závazek přijme. Než narovnání nastalo, jakmile se vůle pachatele i poškozeného shodly v tom, že náprava škody nemá nastati hned, nýbrž do uplynutí lhůty obapolnou dohodou stanovené. Shoda vůle obžalovaného a K-a tu byla. Dle zjištění rozsudku spojil obžalovaný s prosbou, aby K. neučinil oznámení, nabídku, že dá do 14 dnů náhradu, K. na to přistoupil, povolil obžalovanému lhůtu 14 denní a tím nabídku obžalovaného přijal. Od narovnání, takto obapolně ujednaného a pro obě strany závazného, nemohl K. jednostraně a svémocně ustoupiti. Slovy Šu 188 písm. b), že pachatel narovnání nedostojí a poškozený ho potom udá, předpokládá sám trestní zákon, že poškozený vyčká uplynutí smluvené lhůty